

RVD při odrážení protiúderu nepřítele

Ničení uskupení vojsk nepřítele v průběhu útočné operace je jedním z hlavních úkolů raketového vojska a dělostřelectva. Raketové prostředky tím vytvářejí výhodné podmínky vševojskovým svazkům a útvarům k dokončení zničení nepřítele. Na jednotky a útvary protiúderného uskupení nepřítele můžeme vést úder v jednom nebo několika prostorech, v závislosti na bezpečně zjištěných objektech.

Některé problémy ve způsobu bojového použití RVD

Raketové vojsko a dělostřelectvo při odrážení protiúderného uskupení nepřítele můžeme použít

a) za podmínek vedení operace s použitím jaderných zbraní

— jen raketovým vojskem a letectvem,

— raketovým vojskem, letectvem a klasickými prostředky dělostřelectva a letectva v součinnosti s vševojskovými útvary a svazky.

b) za vedení operace bez použití jaderných zbraní dělostřelectvem a letectvem v součinnosti s vševojskovými útvary a svazky.

Protiúderné uskupení nepřítele v průběhu útočné operace s použitím jaderných zbraní můžeme napadnout prostředky raketového vojska současně v jednom prostoru, nebo postupně na několika čarách (prostorech).

Napadnout a zničit nepřítele v **jednom prostoru** můžeme za podmínek dostatečného počtu odpalovacích zařízení a raket s jadernou náplní a budeme-li mít včas

Palba dělostřelectva bude navazovat na úder raketových prostředků a zahájíme ji dalekými palbami (několika vrstevnými) na přisunující se jednotky a útvary nepřítele.

V článku chci ukázat na podíl raketového vojska a dělostřelectva při odrážení protiúderného uskupení nepřítele v průběhu útočné operace.

průzkumové podklady o nepříteli. Za těchto předpokladů můžeme raketového vojska reálně použít na ty objekty, jejichž zničením způsobíme nepříteli rozhodující ztráty. Rozptylování úsilí raketového vojska na velké množství objektů není efektivní a odporuje hlavním zásadám bojového použití raketového vojska. Proto hromadné jaderné úderu použijeme na

— nově zjištěné prostředky jaderného napadení,

— soustředěné jednotky a útvary protiúderného uskupení nepřítele s důrazem na tankové svazky,

— velitelská stanoviště, spojovací uzly,

— prostředky PVO nepřítele.

Ke zničení jednotlivého objektu postačí zpravidla jedna raketa s jadernou náplní, k zničení oddílu taktických raket a baterie víceúčelového dělostřelectva potřebujeme 1—2 jaderné náplně. Počet raket s jadernou náplní k zničení raketového oddílu (taktických raket) ovlivní průzkumové podklady. Budeme-li mít pod-

klady pro úder až z prostoru bojového rozmístění, pak k zničení dvou palebných skupin (každá o ploše 0,8 — 1×1—2 km) potřebujeme dvě jaderné náplně.

Podle zkušeností z Velké vlastenecké války nepřátelská divize pozbyla bojeschopnost, když měla více jak 50 % ztrát. Pak již nešlo o organizovanou a řízenou činnost zbylých částí svazku. Tyto jednotky mohly plnit jen dílčí úkoly. Nepřátelský svazek (v závislosti na druhu a národní příslušnosti) představuje hodnotu do 20 objektů pro jaderné údery. Tak např. u td NSR může být 17—18 objektů (VS divize, zpr., jeden raketový a jeden dělostřelecký oddíl divizního pluku, pět tpr, čtyři mpr, tři dělostřelecké oddíly brigád, jeden až dva týlové objekty divize). K zničení plánovaného procenta bojových jednotek a útvarů budeme počítat s potřebou 8—12 ks jaderných náplní s odpovídající mohutností.

Tyto hodnoty mají jen orientační charakter při operačních kalkulacích. Očekávanou efektivnost jaderného úderu můžeme přesně vyhodnotit až při rozdělování úkolů vykonavatelům. Při jaderném úderu na plošné cíle musí být spolehlivě zasažená oblast objektu S_0 80 % a při ničení ostatních cílů S_n 40 %.

Bude-li v jednom prostoru působit raketové vojsko i letectvo (podle rozhodnutí frontu), pak vševojskový velitel v první řadě rozdělí objekty mezi tyto druhy vojsk. Dále musíme zajistit bezpečnost letectva a to jak v době přeletu k objektům, tak i při vlastním úderu. Proto přijímáme tato opatření

— pásmo průletu letectva se nesmí křížit s drahami letu raket,

— letectvo nepoletí nad objekty úderů raketového vojska dříve než za 15 minut po jaderných úderech.

Protiúderní uskupení nepřítele můžeme ničit postupně v několika prostorech (čarách) a to

— ve vyčkávacím prostoru (soustředění), nebo při vyvádění z prostoru, kdy dochází k nahromadění nechráněné bojové techniky a živé síly na menší ploše,

— výjimečně za přesunu, kdy jednotky a útvary nepřítele budou překonávat takové úseky, ve kterých může dojít k nahromadění bojové techniky (při přechodu řek),

— na možných čarách rozvinutí protiúderného uskupení.

Při jaderném úderu na nepřítele během přesunu, kdy předpokládáme délku tankového praporu 7—9 km, můžeme jaderným úderem o mohutnosti 40 kt zničit do 12 tanků. Úderem 40 kt na prostor soustředění tankového praporu (2—4 km²) můžeme zničit do 22 tanků (viz tabulku 1).

Je zde zřejmá efektivnost jaderných úderů na prostory soustředění nepřítele (až o 80 % větší). Proto při ničení pochodových proudů nepřítele má velký význam těsná součinnost raketového vojska a letectva. Údery letectva na pochodové proudy klasickými prostředky ničení narušují pochodovou sestavu a způsobují nahromadění vojsk na osách, čímž mohou vytvořit podmínky pro jaderné údery raketového vojska.

Použijeme-li raketové vojsko i dělostřelectvo, pak jaderné údery použijeme na ty objekty, které tvoří největší ohrozu, tj. vojska a prostředky jaderného napadení nepřítele. Pro operačně taktické rakety jsou nejvhodnější objekty k ničení vojska nepřítele, především jeho tankové i mechanizované jednotky a útvary ve vyčkávacích prostorech (soustředění), při vyvádění nebo i na přesunu. Raketové

Tabulka 1

Mohutnost jaderné náplně (kt)	Délka střelby (km)	Spolehlivě zasažená oblast cíle	
		lineárního ¹⁾ L_0	plošného ²⁾ S_0
		(%)	
20	100/200	12/—	18/5
40		24/10	41/18
100		31/24	66/38

Poznámka: ¹⁾ V tpr (td NSR) je 150 vozidel (54 tanků, 18 OT, 78 automobilů).

²⁾ na 2—4 km².

Tabulka 2

Objekty vyvedené předem do palebných postavení k čáře rozvinutí		Předpokládaný počet cílů	Orientační norma potřeby hlavní na cíl	Celková potřeba dělostřeleckých hlavní
(ks)				
Odpalovací zařízení typu HONEST JOHN		4	18	72
Dělostře- lecká baterie	203,2 mm H	1	12	12
	175 mm K	2	12	24
	155 mm SH	9	12	108
	110 mm RM	2	12	24
VS brigády		2	12	24
PVS divize		1	36	36
Celkem				300

Poznámka: K umlčení (ničení) organických prostředků každého svazku při úderu na šířce 10 km je třeba 30 hlavních na km.

útvary svazků použijeme k ničení protiúderného uskupení na čáře rozvinutí.

Hlavnovým dělostřelectvem budeme umlčovat (ničit) uskupení nepřítel, které předsunul před čáru rozvinutí, a to do hloubky okolo 15 km od předního okraje. Systém palby hlavního dělostřelectva má navazovat na jaderné úderové raketové vojska a má probíhat v těsné součinnosti s palbou PT prostředků. Jaderné úderové vojska mají zneškodnit nepříteli vést palebnou přípravu na naše vojska, která přešla na daném směru dočasně do obrany.

Jestliže se odrazení protiúderu zúčastní i hlavní dělostřelectvo, pak výběr cílů představuje jeden z vážných úkolů. Zde přihlížíme k palebným možnostem a dostřelu dělostřelectva. Jestliže bude protiúderné uskupení útočit z chodu, jeho palebné prostředky a část orgánů velení budou vyvedeny zpravidla předem (asi dvě hodiny před hlavními silami) do prostoru k čáře rozvinutí, aby mohly před zahájením úderu uskutečnit palebnou přípravu. V tomto případě (při použití jaderných zbraní) vede dělostřelectvo palbu na tyto objekty:

— ničí nově zjištěná velitelská stanoviště a odpalovací zařízení taktických prostředků jaderného napadení typu HO-

NEST JOHN a dělostřelecké baterie, které používají jadernou munici,

— umlčuje dělostřelecké baterie (včetně VPS a radiolokačních prostředků) a prostředky PVO,

— umlčuje VS, PVS a spojovací uzly brigád a divizí, budou-li vyvedeny k čáře rozvinutí.

Při přesunu protiúderného uskupení nepřítel z vyčkávacího prostoru (40–60 kilometrů od předního okraje) vytvářejí se příznivé podmínky pro použití hlavního dělostřelectva, přejdou-li včas vlastní vojska na daném směru do obrany. Na základě možného objemu úkolů pro střelbu ze zakrytých palebných postavení (viz tabulku 2), kdy dělostřelectvo bude umlčovat (ničit) předsunuté palebné prostředky nepřítel, potřebujeme soustředit 25–35 hlavních na 1 km bojové sestavy svazku protiúderného uskupení.

Potřebný počet dělostřeleckých hlavních můžeme uhradit

— od divize, která přechází do obrany, — manévrem palbou nebo pohybem ADS,

— manévrem palbou částí dělostřeleckých jednotek (oddílů) přimykajících se vševojskových útvarů a svazků,

— přibráním PTZ armády (popř. i frontu) na daném směru.

Tabulka 3

Prostředky, které se účastní odražení protiúderného uskupení nepřítele		Průběh opatření vyjádřený v minutách					
		0	5	10	15	20	25
Raketové vojsko armády a frontu	jadernými údery						
Dělostřelectvo	přepad děl. baterií vyvedených předem do palebných postavení		zahájení salvou raketometů			ukončení salvou raketometů	
	přepad VS a radioelektronických prostředků						
Letectvo	jadernými údery						

Při přechodu části sil vševojskové armády do obrany na směr protiúderu nepřítele je účelné (k urychlení pohotovosti a z hlediska velení) ponechat dosavadní uskupení dělostřelectva svazků i armády. K vytvoření palebné převahy bude nutný manévr dělostřelectva. Bude vhodné mít na stupni vševojskové armády dělostřelecké prostředky pro střelbu ze zakrytých palebných postavení. Předpokládané úkoly mohou úspěšně plnit raketometné jednotky vyzbrojené 122 mm RM vz. 70. Ty mohou v krátkém čase připravit a vést palebné přepady na důležité objekty.

Tak raketometná brigáda může jednou salvou umlčet až čtyři mechanizované nebo motorizované prapory v prostoru soustředění nebo na čarách rozvinutí do dálky střelby 15 km. Přitom nepotřebuje na zahájení palby z nepřipraveného palebného postavení více jak dvacet minut. S přihlédnutím k těmto vlastnostem je výhodné používat raketometry centralizované na stupni vševojskové armády a vytvářet z nich ADS (podskupinu).

Jedno z dalších opatření je — vytvářet na všech stupních (od pluku až po armádu) protitankové zálohy. Přitom i dělostřelectvo ze zakrytých palebných postavení musí tvořit hloubku protitankové obrany. Proto je vhodné rozmístit dělostřelectvo na nebezpečných tankových směrech a má být připraveno vést boj s tanky nepřítele přímou střelbou, proniknou-li do prostoru palebných postavení.

Možný grafikon opatření raketového vojska a dělostřelectva vševojskové armády k odražení protiúderného uskupení při vedení operace s použitím jaderných zbraní — viz tabulku 3.

Při vedení operace **bez použití jaderných zbraní** budou nejdůležitějšími prostředky boje s jednotkami protiúderného uskupení nepřítele dělostřelectvo a letectvo. Hlavní dělostřelectvo budeme využívat jak pro nepřímou, tak i pro přímou střelbu.

Během přesunů k přednímu okraji můžeme nepřátelské pochodové proudy (zvláště tankové) napadat na vzdálených přístupech (v dosahu dělostřelectva). Tuto střelbu zabezpečujeme pozorováním z vrtníků. Na předem stanovené úseky (prostory) jako např. soutěsky, přechody přes řeky apod., které jsou na ose pravděpo-

dobného pohybu nepřítele, připravíme soustředění palby a to na každý úsek pochodového proudu tanků a obrněných transportérů (vozidel) dva oddíly náložmo.

Dále bude dělostřelectvo hromadnou (soustředěnou) palbou umlčovat tankové a mechanizované jednotky na čarách rozvinutí. Tyto jednotky umlčujeme palebnými přepady (salvami raketometů). Pak hlavní dělostřelectvo připravuje přehradné palby k narušení bojové sestavy tankových jednotek a k oddělení podpůrných jednotek od tanků. Přehradné palby připravujeme předem a uskutečňujeme na jedné nebo několika čarách, rozmístěných na ose pohybu nepřítele. Vzdálenost mezi jednotlivými čarami může být 400—600 m — podle rychlosti postupu tanků. Vzdálenost poslední čáry přehradné palby od vlastních vojsk může být 200 až 400 m. Na tankových směrech použijeme na každý oddílový úsek přehradné palby nejméně dvou oddílů, které vedou palbu náložmo.

Dále přejímají boj s obrněnými jednotkami nepřítele prostředky přímé střelby. Při proniknutí nepřítele do hloubky obranné sestavy můžeme využít i hlavní dělostřelectva k ničení tankových jednotek nepřítele přímou střelbou. Na ohrožené směry pak posíláme PTZ. V operaci bez použití jaderných zbraní musíme k odražení protiúderného uskupení soustředit manévrem, palbou i pohybem 40 až 50 hlavních na 1 km bojové sestavy nepřítele.

Závěrem chci zdůraznit, že hlavním prostředkem k odražení protiúderného uskupení nepřítele v průběhu útočné operace je raketové vojsko a letectvo. Raketové vojsko může ničit vojska nepřítele ve vyčkávacích prostorech, výjimečně za přesunu, při rozvíjení a dále při vklínění do hloubky sestavy útvarů a svazků, které přešly na daném směru dočasně do obrany.

Při vedení bojové činnosti bez použití jaderných zbraní důležitými prostředky budou dělostřelectvo a letectvo. K vytvoření potřebné hustoty dělostřelectva musíme rychle soustředit dělostřelecké jednotky na hlavní směry protiúderného uskupení nepřítele. Proto manévr palbou a pohybem hraje zde významnou roli.